

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลของเทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิคที่มีต่อความสามารถในการคิดคำนวณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2” ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ สมมติฐาน กลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการทดลอง การวิเคราะห์ ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย ซึ่งนำมากล่าวโดยสรุปดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิคว่าส่งผลต่อความถูกต้องแม่นยำและความเร็วในการคิดคำนวณของนักเรียนสูงกว่าวิธีสอนคิดคำนวณตามวิธีปกติหรือไม่
2. เพื่อศึกษาเทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิค ว่าส่งผลต่อความก้าวหน้าของความถูกต้องแม่นยำและความเร็วในการคิดคำนวณของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังสอนมากน้อยเพียงใด
3. เพื่อศึกษาวิธีสอนคิดคำนวณตามวิธีปกติ ว่าส่งผลต่อความก้าวหน้าของความถูกต้องแม่นยำและความเร็วในการคิดคำนวณของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังสอนมากน้อยเพียงใด

สมมติฐานของการวิจัย

1. เทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิคส่งผลต่อความถูกต้องแม่นยำในการคิดคำนวณของนักเรียนสูงกว่าการสอนคิดคำนวณตามวิธีปกติ
2. เทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิคส่งผลต่อความรวดเร็วในการคิดคำนวณของนักเรียนสูงกว่าการสอนคิดคำนวณตามวิธีปกติ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนพัฒนาบาลอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอรามัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา ทั้งหมด 64 คน จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่มตัวอย่าง เพื่อเลือกกว่าห้องใดจะได้เป็นกลุ่มทดลองซึ่งสอนวิธีคิดคำนวณตามแนวเทคนิค และกลุ่มควบคุม ซึ่งสอนวิธีคิดคำนวณตามวิธีปกติ

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ Non-equivalent Control Group Design (Christensen, 1985 : 185)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการสอนเทคนิคการคิดคำนวณตามแนวเทคนิค เนื้อหา เรื่องการบวก ประกอบด้วย 25 แผนการสอน จำนวน 48 คาบ
2. แผนการสอนคิดคำนวณโดยวิธีปกติ ประกอบด้วย 8 แผนการสอน จำนวน 48 คาบ
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดคำนวณ ด้านความรวดเร็ว และความถูกต้องแม่นยำ จำนวน 30 ข้อ ด้านความเร็วมีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 และด้านความถูกต้องแม่นยำมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

วิธีดำเนินการทดลอง

ในการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยมีวิธีการดังนี้

1. ก่อนการทดลอง

1.1 เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ซึ่งประกอบด้วย แผนการสอนสำหรับวิธีสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิค แผนการสอนสำหรับวิธีสอนแบบปกติ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดคำนวณ ให้มีจำนวนเพียงพอให้กับกลุ่มตัวอย่าง

1.2 นำนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเข้ารับการทดลอง ซึ่งมี 2 ห้องเรียน จำนวน 64 คน แยกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

1.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดคำนวณไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนทดลองสอน

2. การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยทำการทดลองสอนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มด้วยตนเอง ดังนี้

2.1 กลุ่มทดลองได้รับการสอนวิธีคิดคำนวณตามแนวเทคนิค ใช้เวลาในการทดลอง 19 วัน วันละ 1 ครั้ง

2.1.1 แผนการสอนที่ 1 – 9 สอนครั้งละ 3 แผน แผนละ 1 คาบ คาบละ 20 นาที

2.1.2 แผนการสอนที่ 10–18 สอนครั้งละ 1 แผน แผนละ 2 คาบ คาบละ 20 นาที

2.1.3 แผนการสอนที่ 19-25 สอนครั้งละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที

2.2 กลุ่มควบคุมได้รับการสอนวิธีคิดคำนวณโดยวิธีสอนแบบปกติตามคู่มือครู ใช้เวลาในการทดลอง 16 วัน วันละ 1 ครั้ง ครั้งละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows ซึ่งมีรายละเอียดในการวิเคราะห์ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนความถูกต้องแม่นยำและความรวดเร็วในการคิดคำนวณ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2. ประเมินค่าความแตกต่างของคะแนนความถูกต้องแม่นยำและความรวดเร็วในการคิดคำนวณระหว่างก่อนและหลังสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความถูกต้องแม่นยำและความรวดเร็วในการคิดคำนวณหลังสอนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมโดยใช้การทดสอบที (t-test) ชนิดกลุ่มตัวอย่างไม่สัมพันธ์กัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเพื่อศึกษา ผลของเทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิคคิด ที่มีต่อความสามารถในการคิดคำนวณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้คือ

7. เทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิคคิดส่งผลต่อความสามารถในการคิดคำนวณของนักเรียน ด้านความถูกต้องแม่นยำ สูงกว่าวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

8. เทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิคคิดส่งผลต่อความสามารถในการคิดคำนวณของนักเรียน ด้านความรวดเร็ว สูงกว่าวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

9. นักเรียนที่ได้รับการสอนคิดคำนวณด้วยเทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิคมีความก้าวหน้าของความสามารถในการคิดคำนวณด้านความถูกต้องแม่นยำ คิดเป็น 55.63 % หรืออยู่ในช่วง 52.30 – 58.97 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

10. นักเรียนที่ได้รับการสอนคิดคำนวณด้วยเทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิคมีความก้าวหน้าของความสามารถในการคิดคำนวณด้านความรวดเร็วคิดเป็น 56.37 % หรืออยู่ในช่วง 47.84 – 60.67 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

11. นักเรียนที่ได้รับการสอนคิดคำนวณด้วยวิธีปกติ มีความก้าวหน้าของความสามารถในการคิดคำนวณด้านความถูกต้องแม่นยำคิดเป็น 44.17 % หรืออยู่ในช่วง 40.30 - 48.03 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

12. นักเรียนที่ได้รับการสอนคิดคำนวณด้วยวิธีปกติ มีความก้าวหน้าของความสามารถในการคิดคำนวณด้านความรวดเร็วคิดเป็น 42.90 % หรืออยู่ในช่วง 39.63 – 48.50 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

การอภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของเทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิค ที่มีต่อความสามารถในการคิดคำนวณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากผลการวิจัย นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 กล่าวว่า เพื่อศึกษาเทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิคที่ส่งผลต่อความถูกต้องแม่นยำและความเร็วในการคิดคำนวณของนักเรียนสูงกว่าวิธีสอนคิดคำนวณตามวิธีปกติหรือไม่

จากการทดสอบทางสถิติ พบว่าเทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิคที่ส่งผลต่อความถูกต้องแม่นยำของนักเรียนสูงกว่าวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิคที่ส่งผลต่อความรวดเร็วของนักเรียนสูงกว่าการสอนคิดคำนวณตามวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับ งานวิจัยของ มิวแมน (Muehlman, 1994 ,quoted in www. mum.edu , 2001, อ้างถึงใน อาภาพรณ์ นันททรัพย์พงศ์และคณะ ; 2542 : 62) ที่พบว่า นักเรียนที่ใช้ทักษะการคิดคำนวณตามแนวเทคนิคมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนโดยวิธีธรรมดาทั่วไป นักเรียนสามารถพัฒนาการคิดเลขในใจได้เร็วขึ้น และมีความสุขสนุกสนานในการเรียน

การที่ผลปรากฏออกมาว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคการคิดคำนวณตามแนวเทคนิค มีความสามารถในการคิดคำนวณในด้านถูกต้องแม่นยำและความรวดเร็ว สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนคิดคำนวณตามวิธีปกติ อาจเป็นเพราะเทคนิคการคิดคำนวณตามแนวเทคนิค เป็นวิธีคิดคำนวณที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน อาศัยหลักการคิดที่ง่ายและมีเหตุผล นักเรียนสามารถที่จะทำได้ และในการสอนคิดคำนวณเรื่องการบวกเลขหลายหลัก หลายจำนวน เวทคณิตจะช่วยแก้ปัญหาการลืมหัก เพราะเวทคณิตจะใช้จุด แทนตัวทศ ทำให้ไม่ลืมหัก และใช้การทบ 9 และ ทบ 10 มาใช้ในการบวก เพื่อช่วยให้บวกเลขได้เร็วและถูกต้องมากยิ่งขึ้นนอกจากนี้ในการคิดคำนวณตามหลักเวทคณิตจึงทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนานในการเรียนและมีความภาคภูมิใจและมั่นใจเมื่อทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบได้ เป็นเหตุให้นักเรียนรู้สึกสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการฝึกฝน (Drill Theory) ซึ่งเป็นทฤษฎีการสอนคณิตศาสตร์ ที่เน้นเรื่องการฝึกฝน ให้ทำแบบฝึกหัดมาก ๆ ซ้ำๆ จนกว่าเด็กจะเคยชินกับวิธีนั้น เพราะเชื่อว่าวิธีการดังกล่าวทำให้ผู้เรียนเรียนรู้คณิตศาสตร์ได้ ฉะนั้นการสอนของครูจึงเริ่มต้นโดยครูให้ตัวอย่าง บอกลสูตรหรือกฎเกณฑ์แล้วให้ผู้เรียนฝึกฝนทำแบบฝึกหัดมาก ๆ จนชำนาญ (ประณีตา อุทาน ,2532:23)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ที่กล่าวว่า เพื่อศึกษาเทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิคที่ส่งผลต่อความก้าวหน้าของความถูกต้องแม่นยำและความเร็วในการคิดคำนวณของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังสอนมากน้อยเพียงใด

จากการทดสอบทางสถิติ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิคมีความก้าวหน้าของความสามารถในการคิดคำนวณด้านความถูกต้อง

แม่นยำ คิดเป็น 55.63% หรืออยู่ในช่วง 52.30 – 61.57 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และด้านความรวดเร็ว คิดเป็น 56.37% หรืออยู่ในช่วง 45.70 – 62.83 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

การที่ผลออกมาว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิคมีความก้าวหน้าของความสามารถในการคิดคำนวณด้านความถูกต้องแม่นยำ และความรวดเร็ว หลังสอนสูงกว่าก่อนสอน คิดเป็น 55.63% และ 56.37% อาจเป็นเพราะ เทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิค เป็นเทคนิคการคิดคำนวณที่ช่วยแก้ปัญหาการผิดพลาดในการคิดคำนวณ เช่นในเรื่องการบวกจำนวนหลายๆ จำนวน การตั้งบวกกันนั้นปัญหาที่ทำให้การบวกผิดพลาดได้ง่ายก็คือ การทด และการบวกเลข ในใจที่มีเลขมากกว่า 1 หลัก ซึ่งวิธีการบวกในเทคนิคจะง่ายกว่าวิธีทั่ว ๆ ไป เพราะจะคิดในใจเฉพาะการบวกเลขโดดเท่านั้น และจะใช้จุดแทนตัวทด จึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการสอนคิดคำนวณตามแนวเทคนิคสามารถคิดคำนวณได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว และเทคนิคการคิดคำนวณตามแนวเทคนิคยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถที่จะทำแบบทดสอบได้ถูกต้องและรวดเร็ว ทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และรู้สึกกระตือรือร้นที่จะเรียน นอกจากนี้ เทคนิคการคิดคำนวณตามแนวเทคนิค ยังช่วยพัฒนาสมองทำให้นักเรียนสามารถคิดคำนวณได้อย่างรวดเร็วและ แม่นยำ ในประเทศอินเดียได้ทำการวิจัยและสรุปผลว่าการฝึกฝนเทคนิค 2 ชั่วโมง ต่อวัน เป็นเวลา 11 เดือน มีความรู้เทียบเท่าศึกษาคณิตศาสตร์หลักสูตรธรรมดาเป็นเวลา 12 ปี (ศักดา บุญโต ; 2540 : คำนำ) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การฝึกคิดคำนวณตามแนวเทคนิคสามารถเพิ่มประสิทธิภาพทางการคิดคำนวณได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ที่กล่าวว่า เพื่อศึกษาวิธีสอนคิดคำนวณตามวิธีปกติ ว่าส่งผลต่อความก้าวหน้าของ ความถูกต้องแม่นยำและความเร็วในการคิดคำนวณของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังสอนมากน้อยเพียงใด

จากการทดสอบทางสถิติ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนคิดคำนวณตามวิธีปกติ มีความก้าวหน้าของความสามารถในการคิดคำนวณด้านความถูกต้องแม่นยำ คิดเป็น 44.17 % หรืออยู่ในช่วง 37.27 – 51.07 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และด้านความรวดเร็ว คิดเป็น 42.90 % หรืออยู่ในช่วง 38.13 – 50.00 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

การที่ผลปรากฏออกมาว่า นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนคิดคำนวณตามวิธีปกติ มีความก้าวหน้าของความสามารถในการคิดคำนวณในด้านถูกต้องแม่นยำและความรวดเร็ว หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็น 44.17% และ 42.90% อาจเป็นเพราะ วิธีการสอนคิดคำนวณตามวิธีปกติ เป็นวิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนแต่ละคนได้ฝึกฝนด้วยตนเองเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองได้เต็มศักยภาพ และผู้สอนสามารถช่วยเหลือหรือแก้ไขข้อบกพร่องให้แก่ผู้เรียนได้ทันที่ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการฝึก

ทักษะการคิดคำนวณที่ว่า การฝึกเป็นรายบุคคลตามความจำเป็นและตามความสามารถของผู้เรียน การใช้การสังเกต การสัมภาษณ์หรือแบบสอบถามเพื่อวินิจฉัย ช่วยให้ผู้สอนรู้จักผู้เรียนมากขึ้น และจะได้ช่วยสอนซ่อมเสริมผู้ที่มีความสามารถต่ำ และสอนเสริมผู้ที่มีความสามารถสูงได้ (ดวงเดือน อ่อนน่วม, 2531:21)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว เป็นการสนับสนุนว่า การสอนเทคนิคการคิดคำนวณตามแนว เวทคณิต สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้คะแนนความสามารถในการคิดคำนวณของนักเรียนสูงขึ้นได้ จึงควรนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า เทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเวทคณิต ส่งผลต่อความสามารถในการคิดคำนวณของนักเรียนสูงกว่าการสอนคิดคำนวณตามวิธีปกติ แสดงให้เห็นว่าเทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเวทคณิต เป็นเทคนิคที่สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดคำนวณของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรนำเทคนิคนี้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ต่อไป

1.2 เทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเวทคณิต เป็นวิธีที่แตกต่างจากวิธีคิดคำนวณแบบปกติ ดังนั้นนักเรียนอาจมีสับสนในตอนแรกๆ ครูควรอธิบายถึงขั้นตอนและวิธีคิดแล้วให้นักเรียนฝึกทำแบบฝึกหัดจนนักเรียนคุ้นเคย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดคำนวณของนักเรียนเพียงชุดเดียว โดยใช้วัดความสามารถในการคิดคำนวณทั้งด้านความถูกต้องแม่นยำ และด้านความรวดเร็ว ซึ่งในการทำแบบทดสอบ จะมีนักเรียนบางคนที่ทำไม่ได้ ก็จะไม่ทำแบบทดสอบ และปล่อยเวลาให้หมดไป จึงทำให้ผลการวิจัยที่ได้ อาจมีความคลาดเคลื่อน ฉะนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรใช้แบบทดสอบ 2 ชุด เพื่อที่จะวัดความสามารถแต่ละด้านได้อย่างถูกต้อง

2.2 ในการวัดความสามารถในการคิดคำนวณด้านความรวดเร็ว แบบทดสอบที่ใช้ควรเป็นแบบทดสอบง่ายๆ เพื่อจะได้วัดความสามารถด้านความรวดเร็วในการคิดคำนวณได้อย่างแท้จริง

2.3 ในการวัดความสามารถในการคิดคำนวณด้านความรวดเร็ว ควรทดลองกับนักเรียนที่ผ่านการเรียนเรื่องนั้นมาแล้ว แยกเป็นสองกลุ่ม เพื่อฝึกทักษะการคิดคำนวณตามแนวเหตุผล และวิธีปกติ แล้วจึงนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกัน

2.4 ควรนำเทคนิคการสอนคิดคำนวณตามแนวเหตุผล ไปทดลองใช้กับการคิดคำนวณในเรื่องการลบ การคูณ และการหาร และในระดับชั้นอื่นๆ